

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА
Кафедра фінансів

Лекція 2. Джерела
фінансової інформації та
оцінка фінансово-майнового
стану фірми

Глосарій

Звітність – це система показників у формі таблиці, які відображають об'єм і результати діяльності підприємства.

Фінансова звітність – це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Доходи – збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язання, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання власного капіталу за рахунок внесків власників).

Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власникам).

Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.

Збитки – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

Активи – ресурси контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому.

Зобов'язання – заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Власний капітал – частина в активах, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Операційні активи – активи, що безпосередньо використовуються у веденні бізнесу

Спонтанне фінансування (автоматичні пасиви) – джерела, що утворюються в результаті поточної діяльності фірми, і не пов'язані з укладанням договорів

Терміни, що використовуються

- **Сукупні активи** = фіксовані активи + поточні активи
- = власний капітал + довгострокові зобов'язання + поточні зобов'язання
- **Залучений капітал (довгостроковий капітал)** = фіксовані активи + поточні активи + поточні зобов'язання = власний капітал + довгострокові зобов'язання
- **Власний капітал** = активи – поточні зобов'язання – довгострокові зобов'язання = статутний фонд + резервний капітал + нерозподілений прибуток
- **Робочий капітал** = поточні активи – поточні зобов'язання = власний капітал + довгострокові зобов'язання – фіксовані активи
- **Операційні активи** = діючі активи + опціони
- **Неопераційні активи** = надлишок грошових коштів + спекулятивний портфель ліквідних цінних паперів + не стратегічні вкладення у землю, залежні компанії

Лекція 2. Джерела фінансової інформації та оцінка фінансово-майнового стану фірми

1. Фінансова звітність: склад і зміст.
2. Основні методи аналізу фінансової звітності.
3. Показники рентабельності (прибутковості) продажів і капіталу.
4. Показники ліквідності.
5. Коефіцієнти заборгованості і їх значення у фінансовому аналізі.
6. Характеристика ділової активності компанії.
7. Інтегральний аналіз фінансової звітності.

Фінансова звітність підприємства

Фінансова звітність – це система зведених показників, що відображають фінансовий стан підприємства на конкретні дату, результати його діяльності та рух грошових коштів за визначений період.

Споживачі фінансової інформації

<i>Основні групи користувачів фінансової інформації</i>	<i>Сфера інтересів</i>
Інвестори	Здійснення прибуткових фінансових вкладень
Працівники підприємства	Рівень оплати праці. Збереження робочих місць. Пенсійне забезпечення
Кредитори (позикодавці)	Повернення кредиту і отримання відсотків
Постачальники та інші кредитори	Оплата рахунків за товари, роботи, послуги, продукцію
Покупці (замовники)	Отримання необхідних товарів, робіт, послуг
Органи державного управління	Звітність за результатами діяльності підприємства. Своєчасне та повне отримання податків і платежів
Громадськість	Благополуччя суспільства

Якісні характеристики фінансової звітності

- **Інформація, що відображається у звітах повинна відповідати принципам підготовки фінансової звітності у відповідності з П(С)БО №1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"**
  - – принцип автономності
  - – принцип безперервності
  - – принцип періодичності
  - – принцип історичної (фактичної) собівартості
  - – принцип нарахування та відповідності доходів і витрат
  - – принцип повного висвітлення
  - – принцип послідовності
  - – принцип обачності
  - – принцип превалювання змісту над формою
  - – принцип єдиного грошового вимірника

Склад фінансової звітності

- **Баланс підприємства** - це одна з форм звітності, що містить відомості про господарський стан коштів підприємства та напрямки їх розміщення на конкретну дату і відображає здатність підприємства виконувати зобов'язання.
- **Звіт про фінансові результати** - характеризує доходи та витрати підприємства отриманими від звичайної (операційної, інвестиційної, фінансової) діяльності та надзвичайних подій за звітний період.
- **Звіт про рух грошових коштів** – відображає зміни, що відбулися у структурі грошових коштів підприємства та їх еквівалентів за звітний період.
- **Звіт про власний капітал** – дозволяє оцінити зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.
- **Примітки до фінансових звітів.**

Вихідні показники доходу, для розрахунку коефіцієнтів

- EBITDA - прибуток до виплати податків, процентів і амортизації
  - - амортизація
- EBIT- прибуток до виплати процентів і податків
  - - проценти
- EBT – прибуток до виплати податків
  - - податки
- EAT- прибуток після сплати податків
  - - дивіденди
- RE – нерозподілений прибуток
- NOPAT – чистий операційний прибуток ($EBIT * (1-T)$)

Терміни, що використовуються

- CF (чистий грошовий потік) = чистий прибуток – негрошові доходи + негрошові витрати
- OCF(операційний грошовий потік) = NOPAT + амортизація
- FCF (вільний грошовий потік) = OCF – валові інвестиції = NOPAT – чисті інвестиції

Показники прибутковості (ROI)

- ROA (рентабельність активів) = чистий прибуток / активи
- Рентабельність активів = (чистий прибуток + відсоткові платежі * (1 - T)) / активи
- ROE (рентабельність власного капіталу) = чистий прибуток / власний капітал
- ROTA (операційна прибутковість активів) = EBIT / активи
- ROIC (рентабельність інвестованого капіталу) = NOPAT / операційні активи
- MVA (ринкова додана вартість) = ринкова капіталізація – балансова вартість власного капіталу
- EVA (економічна додана вартість) = NOPAT – витрати на обслуговування операційного капіталу (операційний капітал * середньозважену вартість капіталу) = операційний капітал * (ROIC - середньозважена вартість капіталу)

Взаємозв'язок фінансових показників

Ринкові
показники

Показники
прибутковості
активів і
капіталу

Показники
оборотності

Показники
ліквідності

Показники
прибутковості
продажів

Показники
структури
фінансування